

Sønder Herred. Ifølge indhentede Oplysninger er Herredsfogedens Indberetning affattet paa Grundlag af Panterregistrene, og gælder der med Hensyn til Forskellen mellem Herredsfogedens og Sogneraadens Tal lignende Bemærkninger som under Øster Herred, ogsaa med Hensyn til Panterregistrenes Indretning.

Idet man nu maa gaa ud fra, at Sogneraadens Indberetninger kommer de virkelige Forhold nærmere end Herredsfogedernes, om end der rimeligvis eksisterer en Del flere Fæsteforhold end Sogneraadene bekendt — hvilket i Betragtning af de mærkeligt lave Tal for Nordre Herred navnlig synes at finde Sted der — vil man som omtrentlige Tal faa for Vester Herred mindst 30, for Nordre Herred mindst 10, for Øster Herred mindst 50 og for Sønder Herred mindst 60; med et passende Tillæg for uoplyste Forhold skønner Amtet herefter, at der her paa Øen findes i alt mellem 150 og 200 af de omhandlede Fæsteforhold.

Naar Tallet i Amtets Skrivelse af 24. Februar d. A. løseligt var anslaaet til op imod et Par Hundrede for hvert af Øens 4 Herreder, da skyldtes denne foreløbige Meddelelse en alene paa Grundlag af Panterregistrene afgiven ganske skønsmæssig Opgivelse pr. Telefon fra de paagældende Retsbetjente uden foregaaende nærmere Undersøgelse af Forholdet.

Antallet af de her omhandlede Brug har utvivlsomt for faa Aar tilbage været betydeligt større, men der synes — navnlig i de senere Aar — at være udløbet eller udslettet en overordentlig stor Mængde af de nævnte „Fæste“-kontrakter.

Sluttelig skal man i Forbindelse med, hvad der — ligeledes foreløbigt — udtaltes herfra i Skrivelse af 24. Februar d. A., tilføje, at man med Hensyn til de her omhandlede Superficiærforhold med Fæstekommissionen er enig i, at det er en Betingelse for at beskytte Brugeren i hans Besiddelse, „at hans Interesse i Forholdet utvivlsomt er større end Grundejerens“, og at det til Afgørelse heraf er af væsentlig Betydning, om Brugeren ejer Beboelsesbygninger paa den lejede eller fæstede Lod; men man maa dog formene, at det nævnte Kriterium ikke er absolut afgørende.

I Tilfælde, hvor en ny Bruger — maaske for en ret ubetydelig Købesum — har afkøbt den oprindelige Bruger en i Løbet af faa Aar udløbende Ret til Brugen af et Stykke Jord, hvorpaa der findes nogle af første Bruger i sin Tid opførte, nu ret værdiløse Bygninger — Tilfælde, der ikke er ualmindelige —, medens Grundejeren maaske har ændret sin Gaards Drift under Hensyn til den ved Lejemaalets Ophør tilbagekommende Lod, vil man neppe kunne fastholde, at „Brugerens Interesse i Forholdet“ er den største.

Det vil under Hensyn hertil være ønskeligt, om en eventuel Afløsningslov indeholdt Muligheden for Foretagelsen af en Afvejelse henholdsvis af Brugerens og af Ejerens Interesse i Forholdet, forinden der gives Adgang til „Ekspropriation“.

Endelig bemærkes, at det er forebragt Amtet, at i en Række Tilfælde er saavel de paa fremmed Grund opførte Bygninger som selve Lejeretten særskilt behæftet, hvorfor en Bestemmelse i en eventuel Lov om, at Brugeren ved Ekspropriationen skal udbetale Grundens Værdi kontant, i mange Tilfælde vil volde Vanskelighed.

Knud Valløe.